

9. क्रीडास्पर्धा

प्रश्न 1. उच्चारणं कुरुत (उच्चारण करें)

अहम्	आवाम्	वयम्	माम्	आवाम्	अस्मान्
मम	आवयोः	अस्माकम्	त्वम्	युवाम्	यूयम्
त्वाम्	युवाम्	युष्मान्	तव	युवयोः	युष्माकम्

प्रश्न 2. निर्देशानुसारं परिवर्तनं कुरुत (निर्देशानुसार परिवर्तन करें)

- यथा-अहं क्रीडामि। – (बहुवचने) – वयं क्रीडामः।
(क) अहं नृत्यामि। – (बहुवचने) –
(ख) त्वं पठसि। – (बहुवचने) –
(ग) युवां गच्छथः। – (एकवचने) –
(घ) अस्माकं पुस्तकानि। – (एकवचने) –
(ङ) तव गृहम्। – (द्विवचने) –

उत्तरः

- (क) वयं नृत्यामः।
(ख) यूयं पठथ।
(ग) त्वं गच्छसि।
(घ) मम पुस्तकम्।
(ङ) युवयोः गृहे।

प्रश्न 3. कोष्ठकात् उचितं शब्दं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत

- (कोष्ठक से उचित शब्द चुनकर रिक्तस्थान पूर्ति करें)
(क) पठामि। (वयम्/अहम्)
(ख) गच्छथः। (युवाम्/यूयम्)
(ग) एतत् पुस्तकम्। (माम्/मम)
(घ) क्रीडनकानि। (युष्मान्/युष्माकम्)
(ङ) छात्रे स्वः। (वयम्/आवाम्)

उत्तरः

- (क) अहम् पठामि।
(ख) युवाम् गच्छथः।
(ग) एतत् मम पुस्तकम्।

- (घ) युष्माकम् क्रीडनकानि।
(ङ) आवाम् छात्रे स्वः।

प्रश्न 4. अधोलिखितानि पदानि आधृत्य सार्थकानि वाक्यानि रचयत
(अधोलिखित पदों पर आधारित सार्थक वाक्यों की रचना करें)

यूयम् वयम्	लेखं शिक्षिकां	पश्यामि रचयामः
युवाम् अहम् त्वम् आवाम्	दूरदर्शनं कथां पुस्तकं चित्राणि	कथयिष्यथः पठिष्यावः लेखिष्यसि नंस्यथ

उत्तर:

- (क) यूयम् शिक्षिकां नस्यथ।
(ख) वयम् चित्राणि रचयामः।
(ग) युवाम् कथां कथयिष्यथः।
(घ) अहम् दूरदर्शनं पश्यामि।
(ङ) त्वम् लेखं लेखिष्यसि।
(च) आवाम् पुस्तकं पठिष्यावः।

प्रश्न 5. उचितपदैः वाक्यनिर्माणं कुरुत
(उचित पदों के द्वारा वाक्य निर्माण करें)
मम तव आवयोः युवयोः अस्माकम् युष्माकम् ।

यथा-एषा मम पुस्तिका।

- (क) एतत् गृहम्।
(ख) मैत्री दृढा।
(ग) एषः विद्यालयः।
(घ) एषा अध्यापिका।
(ङ) भारतम्
(च) एतानि पुस्तकानि।

उत्तर:

- (क) एतत् मम गृहम्।

- (ख) तव मैत्री दृढा।
 (ग) एषः आवयोः विद्यालयः।
 (घ) एषा युवयोः अध्यापिका।
 (ङ) भारतम् अस्माकम् देशः।
 (च) एतानि युष्माकम् पुस्तकानि।

प्रश्न 6. वाक्यानि रचयत (वाक्य रचना करें)

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(क) त्वं लेखं लेखिष्यसि।		
(ख)	आवाम् वस्त्रे धारयिष्यावः।	
(ग) अहं पुस्तकं पठिष्यामि।		
(घ)	ते* फले खादिष्यथः।	
(ङ) मम गृहं सुन्दरम्।		
(च)		यूयं गमिष्यथ।

मूल पुस्तक में 'ते' शब्द का प्रयोग है जो अशुद्ध है। यहाँ 'युक्ताम्' शब्द होना चाहिए।

उत्तर:

(क) द्विव०-युवां लेखौ लेखिष्यथः।
 बहुव०-यूयं लेखान् लेखिष्यथ।
 (ख) एकव०-अहं वस्त्रं धारयिष्यामि।
 बहुव०-वयं वस्त्राणि धारयिष्यामः।

(ग) द्विव०-आवां पुस्तके पठिष्यावः।
 बहुव०-वयं पुस्तकानि पठिष्यामः।

(घ) एकव०-त्वं फलं खादिष्यसि।
 बहुव०-यूयं फलानि खादिष्यथ।

(ङ) द्विव०-आवयोः गृहे सुन्दरे।
 बहुव०-अस्माकं गृहाणि सुन्दराणि।

(च) एकव०-त्वं गमिष्यसि।
द्विव०-युवां गमिष्यथः।

प्रश्न 7. एकवचनपदस्य बहुवचनपदं, बहुवचनपदस्य एकवचनपदं च लिखत
(एकवचनपद के स्थान पर बहुवचनपद तथा बहुवचनपद के स्थान पर एकवचनपद लिखें)

यथा-	एषः	एते
	सः	
	ताः	
	त्वम्	
	एताः	
	तव	
	अस्माकम्	
	तानि	

उत्तरः

सः — ते
ताः — सा
त्वम् — यूयम्
एताः — एषा
तव — युष्माकम्
अस्माकम् — मम
तानि — तद्